

Hakkaa päälle!

Ratsumieskillan julkaisu

1/2026

*Matti Tiiainen komensi
Hämeen Ratsurykmenttiä
Itä-Lemetissä Talvisodassa*

Matti Tiiainen, tinkimätön komentaja

Hämeen Ratsurykmentin pitkäaikaisin komentaja oli everstiluutnantti Matti Tiiainen. Tässä tehtävässä hän oli vuodesta 1933 aina talvisodan loppuun 1940 saakka. Päinvastoin kuin kaksi edeltäjäänsä, hän ei ollut jääkäriupseeri, vaan oli saanut upseerikoulutuksensa Venäjällä. Tiiainen on jäänyt varsin tuntemattomaksi henkilönä, sillä hän haavoittui kuolettavaksi aivan jatkosodan alkupuolella.

Nikolain ratsuväkikoulu Pietarissa

Ensimmäiseen maailmansotaan lähti Suomesta vuonna 1914 ja senkin jälkeen noin 600 vapaaehtoista, joista satakunta sai jonkinlaisen upseerikoulutuksen. Ylioppilas Tiiainen oli tässä joukossa ja hakeutui vuonna 1915 kuuluisaan Nikolain ratsuväkikouluun Pietariin.

Kahdeksan kuukauden kurssin jälkeen alkoi sotapalvelus vänrikkinä helmikuussa 1916 7. Kinburnin rakuunarykmentissä. Hän osallistui Galitsian (nyk. Puolan ja Ukrainan raja-alueella) taisteluihin Brusilovin hyökkäyksen aikana sekä Karpaattien taisteluihin haavoittuen jalkaan 1917 yleten samana vuonna luutnantiksi.

Paluu kotimaahan

Venäjän vallankumouksen jaloista Tiiainen palasi kotimaahansa ja liittyi vuoden 1918 alussa tuolloin vielä maanalaiseen Helsingin suojeluskuntaan. Keväällä hän osallistui komppanianpäällikkönä Helsingin valtauksen mm. Kruunuhaan taisteluihin.

Vapaussodan jälkeen alkoi palvelus puolustusvoimissa ensin Karjalan Kaartin rykmenttiin ja sitten Harjoituseskadroonan päällikkö -kurssin jälkeen hän siirtyi Hyökkäysvaunurykmenttiin patterinpäälliköksi Santahaminaan.

Omaan aselajiinsa eli ratsuväkeen Tiiainen pääsi vuonna 1920 ja ennen talvisotaa hän ehti palvella kaikissa kolmessa ratsurykmentissä.

Hän kävi myös Sotilashallinnollisen koulun vuonna 1927 sekä Sotakorkeakoulun yleisen osaston vuonna 1929-31. SKK:n diplomityössään hän käsitteli divisioonan esikunnan huoltotoimiston toimia ja tehtäviä hyökkäysvaiheessa.

Jämäkkä esimies

*Eversti Matti Tiiainen
Kuva: HRR Säätiön
kokoelma.*

Tiiainen toimi everstiluutnanttina URR:n komentajan apulaisena tultuaan nimitetyksi HRR:n komentajaksi vuonna 1933.

Millainen mies Matti Tiiainen oli komentajana rauhan kuin sodankin aikana?

Talvisodassa Tiiaisen taistelulähetinä toiminut Unto Kiuru on muistellut esimiästään.

”Minua kohtaan hän oli reilu eikä milloinkaan esittänyt määräyksiä tiuskivassa tai pisteliäässä muodossa, niin kuin moni alaisistaan upseereista muistelee. Hän noudatti ikään kuin sellaista tyyliä, että asioista vastaavat esimiehet kylläkin saivat herkästi kuulla kunniansa – joskus mitättömistäkin, mutta tavalliseen ratsumieheen hän ei sillä tavalla suhtautunut.”

”Leikkiäkin hän joskus laski kanssani, vaikka ei juuri puheliaaksi sovi nimittää. Mutta rohkeaksi sopii kyllä. Kiiwas hän oli luonteeltaan, mutta pelkäämätön.”

Motin avaaja Lemetissä

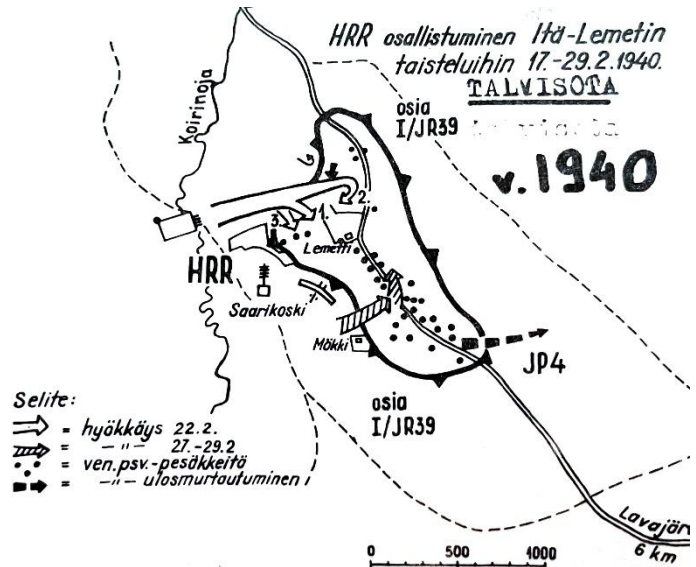
Ratsuväkiprikaati kuului suojajoukkoihin ja lokakuussa 1939 HRR täydennettiin sotavahvuuteen sekä siirrettiin Kannakselle jo 10.10. Ratsain liikkuneen rykmentin rivivahvuus oli päällystö mukaan lukien noin 850 miestä. Kooltaan ja aseistukseltaan rykmentti vastasi jääkäripataljoonaa.

Ratsuja oli noin 490 ja vetohevosia reilut sata.

Pääosan suojajoukkovaiheesta HHR oli reservissä läntisellä Kannaksella osallistuen kuitenkin muutamaaan taisteluun. Sen jälkeen reservissä olo jatkui Itä-Kannaksella.

Helmikuussa rykmentti luovutti hevosensa Lappeenrantaan ja siirtyi hiihtopataljoonana Laatokan Karjalan mottitaisteluihin. Tiiaisen johdolla HRR sekä JP 4 "Hiipijä" ja 1/JR 39 mursivat sitkeillä hyökkäyksillä Itä-Lemetin motin. Lauenneesta motista saatiin huomattava sotasaalis. Aivan talvisodan lopussa HRR tarvittiin vielä Viipurinlahden torjuntataisteluihin.

Sodan päätyttyä Matti Tiiainen sai ainoana everstiluutnanttina vastaanottaa 1. luokan Vapaudenristin miekkojen kera. Vuonna 1940 hänet ylennettiin myös everstiksi.

Kohti uutta sotaa

Välirauhan ajan Matti Tiiainen toimi 10. prikaatin komentajana.

Jatkosodassa Tiiainen komensi Kevyt prikaati T:tä. Se koostui kahdesta kevyestä osastosta, tykki- ja pioneerikomppaniasta, kahdesta rajajäärikomppaniasta sekä yhdestä it-patterista.

Viipurin valtausoperaatiossa prikaatin piti kaupungin itäpuolitse edetä Uudenkirkon suuntaan varmistamaan, etteivät Viipurista pakenevat puna-armeijan joukot ehdi muodostamaan uutta puolustuslinjaa. Tiiainen komensi kuitenkin prikaatinsa kohti Viipuria. Prikaati törmäsi vastahyökkäykseen valmistautuviin vihollisiin ja taistelut aaltoilivat Mannikkalan ja Suur-Peron välillä. Vihollisen tykistöisku osui Tiiaisen komentopaikkaan 24.8. hänen haavoituessa kuolettavasti. Hän menehtyi kenttäsairaalassa Kavantsaassa 29. elokuuta. Eversti Matti Tiiainen on haudattu Hietaniemen sankarihautausmaahan.

Matti Hilska

Lähdeaineisto kirjoittajalla

Pekka Hennala MPKL:n valtuustoon

Marraskuun loppupuolella järjestettiin Tampereella maanpuolustusjärjestöjen yhteinen Samoilla Raiteilla - kokousviikonloppu.

Samassa yhteydessä piti liittokokouksensa myös Maanpuolustuskiltojen liitto.

Järjestön liittovaltuustoon valittiin uutena jäsenenä Pekka Hennala Ratsumieskillasta ja Lahdesta. Liittovaltuuston puheenjohtajaksi valittiin niin ikään lahtelainen kiltalainen Urpo Karjalainen. Hän on aiemmin toiminut MPKL:n 1. varapuheenjohtajana. Liiton puheenjohtajana jatkaa edelleenkin Marko Patrakka. Hän on myös lahtelainen ja Ratsumieskillan jäsen.

Viikonloppuun liittyi monia tapahtumia ja ohimarssissa olivat mukana Heikki Aura Vernalla, Kirsi Ahlgrèn Sirkkonilla ja Jörg Eifflander Legolla.

Palkittuja kiltalaisia

Matti Hilskalle MPK:n ansiomitali

Maanpuolustuskoulutusyhdistys MPK myönsi 14.12.2025 Ratsumieskilleden varapuheenjohtajalle Matti Hilskalle Hopeisen ansiomitalin tunnustuksena ansiokkaasta toiminnasta vapaaehtoisen maanpuolustus- koulutuksen hyväksi. Mattin vapaaehtoinen maanpuolustustyö alkoi jo viime vuosituhannella. Nykyään hänet tunnetaan hyvin Hakkaa päälle -julkaisun laajoista artikkeleista.

Sihteerille tunnustusta

Killeden hallituksen ensimmäinen kokous tammikuussa alkoi hieman normaalia juhmallisemmin. Sihteerimme Miika Korpiranta sai vastaanottaa hänelle myönnetyn MPK:n pronssisen kiltaristin.

Joulupuuroa palkitsemisella

Perinteinen killan joulupuurotilaisuus pidettiin jälleen NNKY:n huoneistossa Vapaudenkadulla.

Tilaisuuden aluksi puheenjohtaja Urpo Karjalainen MPKL:n Pronssisen kiltaristin Jörg Eifflanderille.

Joulun sanoman saimme kuulla Pekka Särkiöltä ja tietysti lauloimme Kauneimpia joululauluja. Vakio-ohjelmaan kuuluu myös Ensio Mäkipellon lausumana Yrjö Jylhää.

Lippuvartiossa Sibeliustalolla

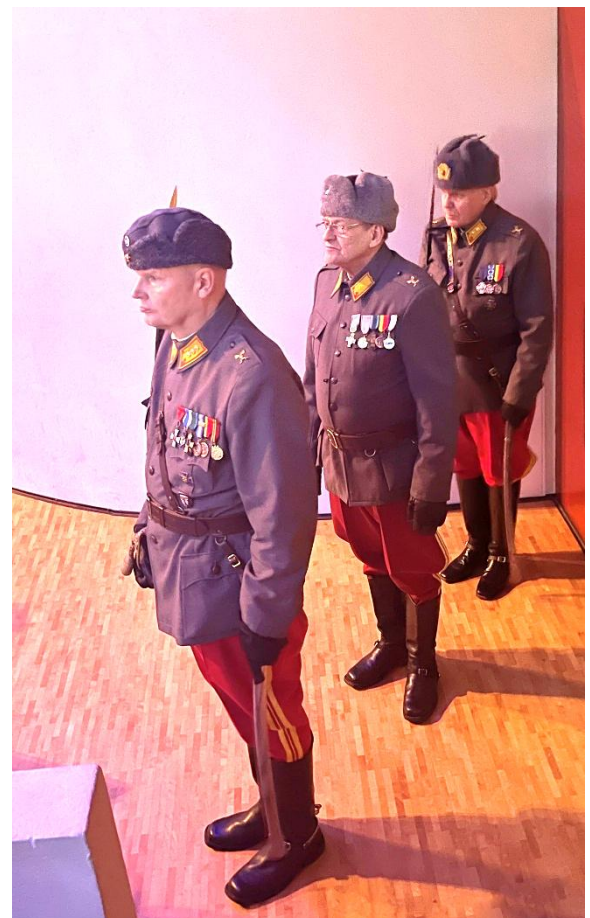
Itsenäisyyspäivä Lahdessa käynnistyi jo vakiintuneeseen tapaan katselmuksella Upseerikerhon edustalla.

Päijät-Hämeen rauhanturvaajien järjestämässä tilaisuudessa oli mukana perinnelippumme lippuvartioineen sekä Ratsumieskillan lippu.

Siitä lähtien, kun Hennalan varuskunta suljettiin, on killalla ollut erityinen tehtävä kotikaupungilleen. Lahden itsenäisyyspäivän kansalaisjuhla on alkanut Lippulaululla Ratsumieskillan edustajien tuodessa siniristilipun Sibeliustalon saliin. Näin oli tänäkin vuonna.

Kiltaveljemme Joensuussa olivat myös mukana sikäläisissä juhlallisuuksissa sankarihaudoilla ja muilla muistomerkeillä.

*Lippuvartiossa Pekka Hennala, Juhani Laaksonen ja Jussi Sainio
Kuva: Matti Hilska*

Ratsumieskillan vuosikokous

Ratsumieskillan vuosikokous pidetään
Lahden upseerikerholla lauantaina 28.3.2026 klo 12.00.
Kokouksessa käsitellään sääntöjen mukaiset asiat:

- *Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus*
- *Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, pöytäkirjan tarkastajat ja ääntenlaskijat*
- *Esitetään hallituksen laatima killan toimintakertomus, killan tilit ja toiminnantarkastajan lausunto*
- *Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä*
- *Käsitellään alkaneen vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä määrätään varsinaisten ja kannattavien jäsenten jäsenmaksut*
- *Valitaan joka toinen vuosi puheenjohtaja sekä hallituksen jäsenet joka vuosi*
- *Valitaan toiminnantarkastaja ja varatoiminnantarkastaja tarkastamaan alkaneen vuoden toimintaa;*
- *Käsitellään muut hallituksen esittämät ja jäsenten kolmekymmentä (30) vuorokautta ennen vuosikokousta hallitukselle kirjallisesti esittämät asiat.*

**Tilaisuudessa Päijät-Hämeen maakuntakomppanian
päällikkö Juha Mustonen kertoo maakuntakomppanian toiminnasta.**

Tervetuloa!

SOTILASRADIOPÄIVÄ KOUVOLASSA

Kouvolan kaupungintalolla osoitteessa Torikatu 10 Kouvola, järjestetään perinteinen luentotilaisuus lauantai 18.4.2026. Ratsumieskillasta on ollut viime vuosina kohtuullisen paljon osallistujia kuuntelemassa mielenkiintoisia esityksiä. Tänä vuonna 300 ensimmäistä mahtuu mukaan.

Ohjelma

- klo 10.00 Päivän avaus ja tervehdykset
- klo 10.30 Jorma Risku: "Viestiverkot Er.Os.Saun partisaanitorjunnan johtamisen tukena Lapissa 1943"
- klo 11.30 Väliaika tarjoiluineen
- klo 12.30 Insinöörieversti evp. Jyri Kosola:
"Elektronisen sodankäynnin tulevaisuuden näkymät"
- klo 13.30 Kenraalimajuri Jarmo Vähätiitto:
"Katsaus johtamisjärjestelmistä"
- klo 14.30 Teemu Antila: "Suomalaisten yritysten mahdollisuudet Euroopan puolustusmarkkinoilla"
- 15.30 Tilaisuuden lopetus

Ilmoittautumiset sähköpostilla sotaradiot@gmail.com.
Hinta 20,00 euroa sisältäen tarjoilun.

Tapahtumakalenteri

Ratsumieskillan nettisivuilla on Tapahtumakalenteri 2026. Kun tiedossasi on Ratsumieskillan tai sidosryhmämme järjestämä tilaisuus, ilmoita siitä sähköpostilla jussi.sainio@phnet.fi, niin lisäämme tapahtuman kalenteriin.

Kornetti Korpelan ensimmäinen koetus

Vanhoja vitsejä ratsumiesten maailmassa

Kornetti Korpela oli varuskunnan nuorin upseeri. Naimaton ja ehkä hieman rauhaton mies. Hän oli kuitenkin päättänyt, ei aivan lähiaikoina, löytää itselleen naisen. Mies oli komea ja ainoa luomisvaiheessa syntynyt valuvika on liikavarvas, mistä johtuen hän joutui käyttämään vasemmassa jalassa numeroa suurempaa saapasta. Se ei pahemmin estänyt ratsastusta.

Kornetin paras, melkein ainoa kaveri, varuskunnassa oli kersantti Mäkiparta. Mäkiparta ohjaili talleilla varusmiehiä käsittelemään hevosia oikein. Ja osasi myös tarvittaessa kengittää hevosen. Miehet olivat tuttuja jo lapsuudestaan, koska asuivat samaisessa varuskunnassa. Kovin oli pojilla yhteisiä harrastuksia: urheilu, tupakanpolto ja olipa pojilla ollut nuorina poikina jopa yhteinen tyttöystävä.

Eräänä kauniina kesälauantaina saunan jälkeen kornetti Korpela päätti lähteä upseerikerholle rentoutumaan. Pari jaloviinaa ja tyköistuvaa kävelymusiikkia, siinä illan suunniteltu ohjelma. Ja paikalla olisi kuulemma myös Korhosen Elviira, vaalea poikamiestyttö. Hän olisi Korpelalle aivan ehdoton tavoite.

No. Ilta eteni ja Elviiraa ei näkynyt. Kornetti Korpelan tuli otettua muutama jaloviina ikään kuin ajankuluksi. Kun kornetti Korpelan piti jo hieman tarkentaa katsettaan kerhon yleisöön, hän näki Elviira-neidin tulevan isoon saliin. Nyt olisi kornetti Korpelan hetki. Paxi huuleen, jotta henki ei haise, ja salin poikki kohti Elviiraa. Samaan aikaan illan orkesteri aloitti vanhan slaavilaisen Marusja-valssin. Se sopi erinomaisesti kornetti Korpelan suunnitelmaan.

Kornetti Korpela ehti ensimmäisenä suositun Elviiran luokse ja lähti viemään neitokaista parketille. Tähän asti ja vielä hieman kauemminkin kaikki meni varsin hyvin. Hieman päihtyneenä kornetti Korpela päätti kuitenkin parketilla laittaa heti peliin valttikorttinsa; pieni imartelu voisi johtaa helpoimmin maaliin. Niinpä Korpela kuiskasi neiti Korhosen korvaan taianomaiset sanat: silmäsi ovat kuin kaksi tähteä. Kaunis hymy kirposi kirkkaiden silmien alle, kunnes kornetti Korpela jatkoi vahingossa lausettaan eteenpäin – yhtä kaukana toisistaan. Kornetti Korpela ei päässyt tällä kertaa saatille...

Jussi Sainio